

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL PIAC-UTCA 49

A fekete esztendő

Debrecen, december 22.

Pár hét választ el attól, hogy bucsut vegyünk ez évtől. Sajnos, a természet rendje nem fordul meg ezzel a naptári terminussal, éppen úgy, amint nem lesz egyszerre világos a napkeltevel s mint az eső után kisütő nap s a lengedező szél nem szárítja fel egyszerre a sarat.

Nem a lezuhogó felhőszakadás a retentés, hanem az a rombolás, mely nyomában jár s éppen így az ez évben nyakunkba zúduló válogatott megsanyargatásoknak visszahatását is csak ezután fogjuk még sinyleni.

A változó idő máról-holnapra meghozza a fagyot, a nagy hideget, a telet. Így volt ez minden évben, de az idén különös okunk van arra, hogy a tél küszöbén rettegve gondoljunk a bekövetkező időkre. Az idén a nép, a munkássztyály ezrei kereset nélkül, a tüzelő anyag és az élelem teljes hiányával mennek neki a télnek.

Egy ácslegény egyik budapesti bank fényes ablakát e szavakkal verte be: „Ott benn pénz van — és én éhezem!” Még nincs itt a tél és ez csak egy ácslegény volt! De jön a tél. Fűtetlen, sötét szoba, hiányos rongyok, korgó gyomor . . . Félünk, rossz tanácsadó lesz az ennek nyomán született elkeseredettség. Az éhező párisi nép romboló kegyetlensége, Zola Germináljának alakjai vajjon nem elevenednek-e meg!

Egyetlen tél kezdete ilyen félelmetes nem volt még. Nem egy országgrész, de az egész ország beteg, nem egy társadalmi osztály, de az egész társadalom inséget szenved.

A gazdag az idejévi csapásainak hatása alatt jövedelmei csökkenéséről panaszkodik s emiatt kénytelen beérni egyszerűbb élvezetekkel, melyet még megszerezhet magának. A jómódu kevesebb jövedelmei kapcsán csak életszükségleteit elégíti ki, az élvezetekről lemond; de a szegény kisgazda, kinek az árvizek termését elvitték, az ipari, a gyári, a gazdasági munkások, kiknek a télire valót a nyári kereset biztosítja, teljes nyomorba jutottak az idén.

Egyes amerikai magyar lapok szerkesztőségét halomszámra érkező levelek ostromolják, melyben a tengeren túl való megélhetés felől tudakozódnak százan és ezren honfitársaink közül. Vannak sokan, akik önként jelentkeztek katonai szolgálattételre még idő előtt, hogy legalább ruházatuk, kosztjuk meg legyen.

Az arató, a cséplő munkás három szoros munka árán alig keres annyit, melyből a télen szükösen megélhet s keresményének minősége is alárendelt lett a folytonos esőzések következtében.

Az építő ipar és az ezzel kapcsolatos gyári és ipari üzemek teljesen szüneteltek a nyáron, minek kapcsán egymásután buktak meg a téglá- és cserépgyárak, újabb ezer meg ezer munkástól vonván el a keresetet.

Az ország kétharmadrészét a katasztrófális időjárás következményei sújtották, az árvizek elsodorták a termést, nyomorban hagyva a gazdákat s tönkretéve a jövő év reménységét is. E vigasztaló helyzetben áll az egész ország — súlyos világi pénzkrisis közepette — a tél előtt. A kormányt a be nem folyt adók, az elmaradt állami bevételek, a fokozott kiadások, a horribilis hadügyi költségek súlyos probléma elé állítják. A társadalom pedig, melynek minden rétegét egyformán sújtotta a balsors, nem képes nagyobb segítő akcióra . . . pedig itt a tél.

A kormány már megindította akcióját a legérzékenyebben sújtott vidéken a szükségét szenvedők érdekében s főleg az elemezsora megszüntetésére szervei, a miniszteri kirendeltségek, felügyelőségek közvetlen érintkezést keresnek a néppel. Követnie kell a kormány példáját a megyei és városi törvényhatóságoknak, a társadalmilag szervezett egyesületeknek.

A halálveszedelemben forgó embertársunknak önként, életünk kockáztatása árán sietünk segítségére s ez a feladatunk most is, mikor nyomorgó embertársaink ezreinek kell a létfeltételeket biztosítanunk. Rójuk tehát le a társadalmi kötelezettségünk adóját tőlünk telhetőleg minél bővebb mértékkel. Kiknek szívük és jobb érzésük tanácsolja ezt, tegyék meg ennek sugallatára, a ridegebb lelkűek pedig tegyék meg már önzésből is, hogy nyugodtabban hajthassák le fejüket, mert a korgó gyomor által hajtott tömeg feltámadó indulata már féket nem ismer s letiporja azokat, kiket ellenségeinek vél — nem kimélve az ártatlanokat sem, keresztül gázol a kötelességét nem teljesítő társadalmi osztályon s jaj a legyőzötteknek.

= A békéscsabai választás. Békéscsabáról táviratozzák: Ma folyt le a Kristóffy József lemondásával megüresedett kerületben a képviselőválasztás. A munkapárt jelöltje kezdettől fogva vezetett s fölényesen győzött ellenfele fölött. A választás eredményét este fél hét órakor hirdette ki az elnök. E szerint Beliczey Géza a munkapárti jelölt 1063, Purjesz Lajos az ellenzéki jelölt 605 szavazatot kapott s így a képviselő 458 szavazattöbbséggel Beliczey Géza lett. Károlyi grófot nagy meglepetés érte megérkezésekor. Ugyanis Csabán tulajdonképpen nem közjogi pártok küzdöttek egymással, hanem az uripárt állott szemközt a parasztpárttal és mivel Áchim András megmaradt párttörvény ellen nagy az elkeseredés, a függetlenségi párt is csatlakozott az uripárthoz. Károlyi grófnak, a pártelnöknek a fogadására mégis megjelentek a pályaudvaron, de aztán közölték vele, hogy Beliczeyt támogatják. Károlyi Mihály roppant hevesen kikelte ez ellen az eljárás ellen, amely — mint mondotta — nemegyezhet meg a párthűséggel. Az ellenzéki párt részéről automobillal mentek ki a tanyákra, azonban üresen tértek vissza a gépkocsik, mert közben a szavazók hatvan kocsin érkeztek meg a választás helyére.

Tóth Aurél dr. itélőtáblai bíró

Debrecen, december 22.

A megérdemelt legszebb jövő felé közeledett ismét egy lépéssel a debreceni bírói kar egyik legkiválóbb tagja: **Tóth Aurél** kir. törvényszéki bíró, helyettes főtárgyalási elnök. A hivatalos lap holnap reggeli száma közli ugyanis, hogy *a király Tóth Aurélt a debreceni kir. itélőtáblához itélőbíróvá nevezte ki.*

Kiváló bírót és kiváló embert ért most e kitiintetés. Mindakét minőségében csak a kiválóságokat ismertük, mert csak ezeket ismerhettük benne. A kitiintető előléptetést amilyen örömmel fogadja, éppen olyan természetesen tartja mindenki, mert mindenki tudta, érezte, hogy **Tóth Aurélnak** magasabb bírói székből lesz és van helye. Tóth Aurél még fiatal ember, eddig is szép karriert futott meg s kétségtelen, hogy óriási munkaereje, páratlan nagy jogi tudása s egy kiváló bírónak minden kelléke, amelyek benne mind megvannak, predesztinálják és viszik őt előre a vezető kurulusi székek felé.

Nehéz volna jellemezni ezt a kiváló bírót. A legjobbat kifejező jelzők sem találnák meg azokat a helyes és teljes színeket, amelyek tökéletessé tennék az ő arcképét.

Nagy koncepcióju, nagy tudásu bíró **Tóth Aurél**, akinek tudása, éles indiciuma, csaknem csalhatatlanul megbízható jogérzéke, párosult valami csodálatosan ióleső modorral, mindent kizáró pártatlansággal, igazságszeretettel. Oriási jogi érzéke mellett azonban sohasem zárkózott el az élettől. A törvény betűjével nem ölte meg a törvény szellemét.

Mint helyettes főtárgyalási elnököt színté élvezet volt látni és hallgatni, miként vezet a tárgyalást elegánsan, erősen, emberi lélekkel és jogászai rátermettséggel az igazság és jog végcélja felé. Olyan elegánsan tudta mindig vezetni a tárgyalásokat, hogy maga ez a mód már valami ünnepiességet, valami szép stílust adott az általa vezetett tárgyalások menetének.

A magánérintkezésben is csupa barátot, tisztelőt szerzett magának. Kedves, lekötélő, udvarias modora ugyanazt a jóleső benyomást keltette az emberben, mint eleganciája a tárgyalások vezetésénél. Egyszeri érintkezés után már csak elragadtatással beszélt róla mindenki s nincs ember, aki vele egyszer találkozott, aki ne csak a legnagyobb elismerés és tisztelet hangján emlékeznék meg róla.

Mindazok a kiváló tulajdonságok, amelyek mint bíróban és emberben benne egyesülnek, emelték őt magasra és minden tekintetben méltán. A debreceni kir. itélőtáblának az ő nagy tudása, az ő egyénisége nyereséget jelent.

Minden valószínűség szerint kinevezte-

tése dacára még ő fog elnökölni abban a tanácsban, amely a máramarosszigeti látítási pörben fog ítélni, mert ő tanulmányozta nagy ambícióval annak óriási anyagát.

A demoralizáció melegágyairól*)

— Jánosi Zoltán nyilatkozata —

A következő nyilatkozat közzétételére kértek föl bennünket:

A „*Debreceni Független Ujság*” f. hó 21-én megjelent 293. száma megemlékezik a Budapesti Hirlapnak egy cikkéről, amely a debreceni kaszárnya-építés közgyűlési tárgyalásával foglalkozik és ezzel kapcsolatban velem is, illetőleg egy, az említett tárgyalás folyamán tett nyilatkozatommal, amelyben én a kaszárnyákat a „demoralizáció melegágyai”-nak neveztem.

Nagyon hálás vagyok a „*Debreceni Független Ujság*” iránt, hogy engem a B. H.-nak előttem mindaddig ismeretlen támadásával szemben védelmébe veszen.

De ki kell jelentenem, hogy én ezt a védelmet nem érdemlem.

A kérdéses kifejezés — ugylátszik — úgy a nevezett lap tudósítójának, mint a főispán urnak elkerülte a figyelmét. Megesik az ilyesmi még a képviselőház elnökeivel is, pedig azok, különösen az ellenzéki szónokok beszédeire ugyancsak figyelnek.

Én azonban az inkriminált kifejezést valósággal használtam.

A kaszárnyát és a hadsereget nem az imperiálmusz, nem a militarizmus, nem is a klerikálmusz szempontjából nézem én, hanem a krisztusi erkölcs szempontjából. És azt a meggyőződésemet, hogy a kaszárnyák — az egész világon — „a demoralizáció melegágyai”, a következő tényekre építettem:

1. A kaszárnyákban az embereket a hadseregek legfőbb céljára nevelik: a háborúra. A háború pedig nem egyéb, mint tömeges emberölés. És az erre való nevelést pompásan jellemzi az, amit egy évtizeddel ezelőtt II. Vilmos császár mondott a khinai büntető expedícióra induló német katonáknak: „Nincsen szükségünk foglyokra”. Mert ez azt jelenti, hogy mindenkit le kell mészárolni, még azt is, aki megadja magát! Nem is kellett több a gögös, vad, vitéz német katonáknak, hazakiüldött levelek, az ugynevezett „hümlevelek” bizonyítják, hogy mily remekül teljesítették a császári parancsot. Még az agastyánokat, nőket és gyermekeket is lehőhörták. És nem csak a német hadsereg van így nevelve. Hanem — többé-kevésbé — valamennyi. Mutatják az összes hadjáratok. Már ez maga elég, hogy a katonákat háborúra nevelik. És az, hogy háborúba viszik. A háború, a harc, az ütközet a kultüremberből „kulturbestiát” csinál: az ember szívének nagynehezen megfékezett összes ördögeit felszabadítja. Hát embernevelés ez? Nem százszor inkább demoralizáció? Ami a kaszárnyai nevelés végcéljának, a háborúnak helyes, vagy helytelen voltát illeti: jogi szempontból a védelmi háborút, a szabadságharcot, sőt még a szabadságért küzdő forradalmat is lehet igazolni. — De — ismétlem — csak jogi szempontból. A krisztusi erkölcsiség szempontjából minden háború erkölcselenség. A kaszárnyák erre az erkölcselenségre nevelnek. A kaszárnyák tehát a „demoralizáció melegágyai”!

2. A kaszárnyák a párbajt is dédelgetik. Pedig a párbaj nem istenítélet (ordália) többé, nem is lovagiaskodás, legkevésbé becsület-reparálás. Hanem egyszerűen bizonyos szabályok szerint végbemenő verekedés: emberölési kísérlet, könnyű (többnyire csak ez), vagy súlyos testisértés, esetleg emberölés. — A krisztusi erkölcsiség szempontjából ez erkölcselenség. A kaszárnyák ezt az erkölcs-

telenséget dédelgetik. A kaszárnyák tehát a „demoralizáció melegágyai”.

3. A hadsereget igen sokszor nem az ellenség leverésére, hanem a belső hazafias szabadságmozgalmak elfojtására használják. Nem a tavalyi államcsínyre hivatkozom. Nem is a parlamenti őrségre. Hiszen a mai Budapesti Hirlap ezeket helyesli. Én a Fabricius-estrel mutatok rá. Ezt az akkori Budapesti Hirlap nem helyeselte. A magyar honvédséget használták fel a magyar parlament szétkergetésére. És a magyar honvédség a magyar hon jogaiért küzdő parlamentet szétkergette. Mert így nevelték a kaszárnyák. Leopold toscanai nagyherceg, aki később II. Lipót név alatt a magyar trónuson is ült, Krisztina osztrák hercegnőnek egyszer azt írta, hogy a hadsereg nem arra való, hogy a honpolgárok ellen indítsák, hanem arra való, hogy a külső ellenséget verje vissza. Aranyszavak. A Fraknónak Martinovicáról írott, különben igen elfoglalt könyvében elolvashatja őket, aki akarja. Bizony aranyszavak. És az ilyen királyok halnak meg időnap előtt! De összegezzünk! A haza és a szabadság ellen fegyvert fogni: a keresztyén erkölcsiség szempontjából erkölcselenség. A kaszárnyák erre is nevelnek. A kaszárnyák tehát a „demoralizáció melegágyai”.

4. A katonai fegyelem az európai hadseregekben — német és orosz mintára — legtöbbször az emberi méltóság és az emberi önérték rovására gyakoroltatik. A japán hadseregben — tudjuk — nem így van. A japánok a németektől csak győzni tanultak, nem káplárkodni! Ez azonban csak kivétel. A szabály más. Az emberi méltóság és az emberi önérték megtiprása azonban a krisztusi erkölcsiség szempontjából erkölcselenség. A kaszárnyák ezt gyakorolják. A kaszárnyák tehát a „demoralizáció melegágyai”.

5. A kaszárnyavastylus egész külön helyet biztosított magának a stílisztikában. Káromkodások, szitkok, trágárságok! Ezek csak nem a tiszta erkölcs hajtásai, virágai? Vagy azok? Mindegy! A keresztyén erkölcs szempontjából a kaszárnyavastylus erkölcselenség. A kaszárnyák ezt gondosan ápolják. A kaszárnyák tehát a „demoralizáció melegágyai”.

6. A kaszárnya és a prostitúció karöltve járnak. Nemesak a vasárnap délutáni korzón. Hanem máskor is, másutt is. Tiszt urak és közlegények igen-igen jeleskednek a szoknyavadászatban. Érdekes, hogy a „*Debreceni Független Ujság*”-nak ugyanazon számában (1913. dec. 21-én, 293. szám), amely a Budapesti Hirlapnak engem korholó cikkével foglalkozik, a törvényszéki rovat első közleménye, „A kosaras asszony áldozata” cím alatt egy ilyen katonatiszti ténykedésről szól és az esetet így foglalja össze: „Hoffmann József kir. ítélőtáblai bíró tanácsa zárt tárgyalást tartott. A vádlott Egri Juliánna volt, aki a tizenhárom éves Sz. Juliskát pár rongy forintért a katonatiszt kezére játszotta. Kerítés vétése miatt helyezték vád alá a bíróság ma a vén kosaras asszonyt két hónapi fogházra és 20 korona pénzbüntetésre ítélte”. A tiszt ur persze szárazon vitte el az — uniformisát. És azt méltóztatik gondolni a Budapesti Hirlapnak, hogy ilyen eset nincsen több? Dehogy nincsen. Ezer és ezer van. De a legtöbbet „elsimítják”. Nem vonom kétségbe, hogy a társadalom a maga egészében romlott. De az elsőség a kaszárnyáé. A kaszárnya vezet. Összegezzünk! A krisztusi erkölcsiség szempontjából a prostitúció erkölcselenség. A kaszárnyák fentartják, fejlesztik a prostitúciót. A kaszárnyák tehát a „demoralizáció melegágyai”.

Azt gondolom: ennyi elég. Hanem egy példát hadd említsék még fel. Csak így: szám felett. A „*Debreceni Független Ujság*” szerint a Budapesti Hirlapnak engem korholó cikke f. hó 14-én jelent meg. Én pedig Pozsonyból f. hó 15-iki dátummal egy goromba névtelen levelet kaptam, amelyben a névtelen hős egy tanult ember írásával és mondatszerkesztésével, de egy műveletlen ember durvaságával és egy lovagiatlan ember gyávaságával a sárgaföldig lecsepül engem azért, mert a kaszárnyákat a „demoralizáció melegágyai”-nak merészeltel nevezni. Akkor nem tudtam, hogy ezt a szerencsét minek köszönhetem. —

Hiszen az a közgyűlés, amelyen én az inkriminált kifejezést használtam, még novemberben volt; a Budapesti Hirlap dec. 14-iki közleményéről pedig még akkor nem volt tudomásom. Most már értem a dolgot. A pozsonyi névtelen hős nekemruccanását a Budapesti Hirlap közleményének köszönhetem. És tudomására hozom a Budapesti Hirlapnak is a pozsonyi névtelen támadását. Hadd lássa a B. H., hogy a kaszárnyák némely barátai mennyire nincsenek demoralizálva. Ab uno disce omnes!

De nem! Igazságtalan volnék, ha azt állítanám, hogy a kaszárnyák barátai mind ilyenek. Emberektől nem félek. De az igazságtalanság elkövetésétől félek. És elismerem, hogy vannak olyan nemes szívek és tiszta jellemek, akik még a kaszárnyákon is szepülőenül mennek át. Az ilyeneknek minden tisztelet!

Jánosi Zoltán.

A gyilkos gróf

Agyonlőtte a hűtlen feleségét

Rövid berlini távirat alapján megirtuk, hogy Mielczinszki Mátyás gróf — gazdag pózeni földbirtokos és német birodalmi gyűlési képviselő légyotthon érte feleségét, Potocki Felicia grófnőt az asszony huszonnégy éves unokaöccsével és mindkettőt agyonlőtte. A gyilkos gróf önként jelentkezett a pózeni ügyészségnél, ahol letartóztatták.

Péntek este az ifjú Mianczinszki gróf látogatóban volt Mielczinszki gróféknál. A grófi pár sokáig maradt főm vendégével vidám hangulatban. Éjjel felé Mianczinszki gróf, aki már kissé becsipett, lefeküdt. Hálószobája az első emeleten volt, közel a ház urának szobájához és pedig úgy, hogy a fiatal grófnak e szoba előtt el kellett mennie. Mianczinszki gróf kis ideig volt szobájában, azután ismét a földszintre ment, a grófné szobájába. Távozásakor fővadászának, aki látogatásán elkísérte, azt mondta, hogy várjon, tíz perc múlva visszajön. Azt hiszik, hogy Mielczinszki gróf nem aludt és hallotta, amikor feleségének unokaöccse lement a földszintre. Mivel a fiatal gróf sokáig nem tért vissza, ő maga is lement és felesége ajtaján hallgatódzott.

Két óraker éjjel a grófnő még szalonjában mulatott társalkodónőjével és a fiatal gróffal és a két hölgy cigarettázott is. Négy óraker a kastély termeiben kialudt a villamos világítás. Kevéssel azután Mielczinszki gróf benyitott felesége hálószobájába és ott együtt találta őt a fiatal gróffal. Állítólag Mielczinszki gróf éjjeli pongyolában volt, kezében vadászfegyver és egy villamos kézilámpa. Szó nélkül meggyújtotta újra a villamos lámpákat és kétszer elsütötte a sörétre töltött fegyvert. Az első lövés a grófnőt, a második a gróft találta. Mind a kettőjük felső teste tele volt sörétszemekkel. A lövések figyelmessé tették Mianczinszki gróf vadászát, aki azonnal lesietett ura után. A folyosón azonban ott találta Mielczinszki gróft, föl és alá sétálva. Mikor a vadász közeledett, a kastély ura így kiáltott rá:

— Urad már régen halott!

A kastély egész cselédsége az alsó folyosón volt. Ezekre így kiáltott Mielczinszki gróf:

— Menjete be és mentsetek meg a bűnösök lelkét. Hivjatok papot a grófnéhoz.

Aztán beszédet mondott a cselédségnek és azt mondta nekik, hogy azért lőtte agyon feleségét és felesége unokaöccsét, mert rajta csipete a vendég gróft felesége szobájában. A grófnő éjjeli pongyolában és mezitláb volt, a fiatal Mianczinszki gróf ellenben teljesen föl volt öltözve, csak a cipője állt a sarokban.

Mielczinszki gróf véres tette után látszólag teljesen nyugodtan szobájába ment. Reggel nyolc óraker telefonozott testvérének és értesítette a történetéről. Azután értesítette ügyvédjét is, sőt följelentést tett maga ellen a törvényszéken is.

*) Tekintettel arra, hogy előző cikkünkben Jánosi Zoltán ur személye érintve volt, készséggel helyet adtunk Jánosi Zoltán ur eme nyilatkozatának, de meg kell jegyeznünk, hogy fejtegetésének következtetéseit nem fedik mindenben a mi álláspontunkat.

H.A.J. BAJUS

mely legjob

GRÓSZ ARANYEGYS DEBRECZEN. H

ahol minden bel

pitőszerek, arckr

olc

Vasuti Debrecen é

A karambo

Nagyarány tént szombaton váradi vasutvo zelőben a Debr és a Nagyvára másbaszaladtak

A szerenc melynek sok a több debreceni zőket jelenti:

A 4506. szá délután Debrec el. A személyv nattal Nagyzo mból azonban reszteszt hely a táviratot azo mutatta meg a vatalnoknak, ah ta és elindult a limból.

A két von méternyi távol közt jövő von ték, hogy ör l vették a ves volt az összei hosszú szakg Csurák Gyu tője és Z a l e vezetője hirtel zők gyorsan azonban feltart másba rohant összeütközés a személyvon a legtöbb utas visszataszított ronesokká zuz

A vasuti tagja szenvedt legszerencsétl receni lakos, a aligha sikerül törött össze és forró víz forr a nagyváradi között lebeg.

Szabó C je, aki ugyanc meg. Oláh M ból és az olda drás jegyvizsga vagy harminc dik osztály u kisebb zuzda osztály utasa rogtak.

Szilág

Özv. Trn

Használja a híres

H.A.J.D.U.S.A.G.I

BAJUSZPEDRŐT!

mely legjobb az összes készítmények között.

1 doboz 50 fillér.

Kapható a készítő

GRÓSZ NAGY FERENC

«ARANY-GYSZARVU» GYÓGYSZERTÁRÁBAN

DEBRECZEN. ROSSUTH-U. 8. A színház mellett

ahol minden bel- és külföldi különlegességek, szé-
pítőszerkek, arckrémek, szappanok, illatszerek a leg-
olcsóbban beszerezhetők

Vasuti katasztrófa Debrecen és Nagyvárad között

A karambol debreceni áldozatai

Nagyarányu vasuti szerencsétlenség történt szombaton délután a Debrecen—Nagyvárad vasútvonalon, ahol Biharpüspöki közelében a Debrecenből elindult személyvonat és a Nagyváradról érkező tehervonat egymásbaszaladtak.

A szerencsétlenségre vonatkozólag, a melynek sok a súlyos sebesültje s köztük több debreceni is van, tudósítónk a következőket jelenti:

A 4506. számú személyvonat szombaton délután Debrecenből a rendes időben indult el. A személyvonat keresztezése a tehervonattal Nagydomlin állomáson van. Nagydomlinből azonban azt táviratozták, hogy a keresztezést helyezték át Biharpüspökibe. Ezt a táviratot azonban a püspökii távirás nem mutatta meg a szolgálatot tevő forgalmi hivatalnoknak, aki a tehervonatot így elindította és elindult a személyvonat is Nagydomlinből.

A két vonat mozdonyvezetője kétszáz méternyi távolságban vette észre a szemközti jövő vonat tüzszeleit. Eleinte azt hitték, hogy őr lámpása világít. Mikor észrevették a veszedelmet, már elkerülhetetlen volt az összeütközés. A két gőzös sípjain hosszú szakgatott vérszifütyvők sikongtak. Csurrák Gyula a személymozdony vezetője és Zalczyk András a tehervozdony vezetője hirtelen ellengőzt adtak és a fékek gyorsan fékezni kezdtek. A vonatok azonban feltartózatlanul nagy dörrejjel egymásba rohantak. Szerencse volt, hogy az összeütközés ereje olyan heves volt, hogy a személyvonat hátsó kocsijai, amelyekben a legtöbb utas volt, elszakadtak és a lökés visszataszította. A két mozdony azonban roncsokká zúzódott.

A vasuti személyzet ma minden tagja szenvedett kisebb-nagyobb sérülést. A legszerencsétlenebbül Papp Zsigmond debreceni lakos, a személyvonat fűtője járt, akit aligha sikerül megmenteni. Az egyik karja törött össze és a mozdony kazánjából kitörő forró víz forrázta le borzalmasan. Bevitték a nagyvárad közpórházba, ahol élet-halál között lebeg.

Szabó Gyula a személyvonat vezetője, aki ugyancsak debreceni, a fején sebesült meg. Oláh Mihály fékező kiesett a kocsiból és az oldalát ütötte meg. Kovács András jegyvizsgáló a karját fájlalja. Az utasok vagy harmincan voltak összesen. A harmadik osztály utasai között alig vannak, akik kisebb zúzódást is szenvedtek. A második osztály utasai már nagyobb veszélyben forogtak.

Szilágyi Ernő nagyvárad kereskedő

a fején, Konrád Teréz debreceni tanár a kezén sérült meg. Ifju Grezka Sándor jogszigorlónak az ijedtségen kívül más baja nem esett. Tóth János jobb lábára az ajtó zuhant rá.

Maga az anyagi kár is jelentékeny. Két mozdony, a személyvonat egy és a tehervonat két kocsija válthatnavehetetlenné. A forgalmi akadályt csak vasárnap délre sikerült elhárítani. A közlekedés addig átszállással folyt.

A hajdudorogi püspök második körlevele

Akció az egyházmegye magyarságáért

Miklóssy István hajdudorogi görög katolikus püspöknek ma jelent meg második püspöki körlevele, mely a belső egyházi élet funkcióit érintő kérdések kapcsán nyílt valómása, szinte programja a püspök és véle a püspökség nemzeti működésének.

A körlevél ugyanis a főpásztori tekintély erejével mondja ki, hogy a jövőben az egyházmegye lelkészei minden egyházi levelezést csak magyar nyelven tellesítsenek, az egyházi anyakönyvek magyarul vezettessenek, nemkülönb az is, hogy csak magyar nyelvű anyakönyvi kivonatok adassanak ki.

Hogy mit jelent nemzeti szempontból ez a főpásztori rendelkezés, azt csak azok tudják értékelni, akik tudják, hogy az egyházmegye 210 egyházközsége közül 57-ben a romániaság az uralkodó elem, 240 ezer hívő közül 70 ezer olyan román, aki magyarul egyáltalán nem tud. Valószínű, hogy a nemzetiségiek nem valami nagy örömmel fogják majd fogadni a dorogi püspöknek ezt a rendelkezését, amelynek súlyát és értékét az a körülmény emeli, hogy már a közel napokban magyar nyelven jelennek meg az egyházi utasítási könyvek is s ezzel egyidejűleg az egyházmegye területéről egyszersmindenkorra bevonják az eddig használt orosz, román és görög nyelvűeket.

A püspöki rendelet magyarosító hatását, eredményét csak a jövő fogja megmutatni és bizonyára már a közel jövő, mert az egyházmegye román papságának megmagyarosodásával a rájuk bízott egyházközségek magyarosodása következik. S hogy a püspökségnek ez a minden ízében hazafias munkája ezzel nem ér véget, azt mi sem igazolja jobban, mint éppen az a tény, hogy az egyházmegye területén levő görög katolikus iskoláknak újraszervezése, különösen a románlakta vidékeken, küszöbön áll.

TELEFON APOLLO MOZGÓ-SZÍNHÁZ

Ma utoljára
Miöl heroegnő
és
Osztigás Miöl
3-3 felv. bohózat.

Ma 11 órakor **gyermekmesélő-előadás**
Hátfőtől szerdájig
Susanne Grandais
szereplésével

Szegény gazdagok.
Dráma 3 felvonásban.

Franciska karácsonya.
Dráma.

Humoros kísérő műsor.
Szerdán csak délután 3 és 5 órai előadás.

A debreceni gyáripár sérelmei

A M. Gy. O. Sz. fiókjának gyűlése.

A Magyar Gyáripárosok Országos Szövetségének debreceni fiókja vasárnap értekezletet tartott saját helyiségében Szántó Győző elnökle mellett, melyen a jövő évi tennivalókat tárgyalták meg.

A Szántó Győző előterjesztései felett megindult eszmecsereben a gyáripár sok helyi sérelme került felszínre. Nagyon sajnálatosnak tartják a gyárosok, hogy a város iparvágányát kiadta kezéből s evvel megdrágította a közvetévtámmal amugy is eléggé terhelt anyagoknak a gyártelepekre hozatalát. — A gyárosokna knincs módjukban a kocsik kiállítás díját, mely waggononként igen magas, a vevőkre áthárítani.

Felvette a fiók jövő évi programjába az olcsó villamos vasuti munkásjegyek ügyét is. Mig a Máv. a gyárosok kérelmére olcsó helyiforgalmu munkásjegyeket adott ki, a villamos vasut görcsösen ragaszkodik a 3 korona 50 filléres havi bérletekhez, amely kedvezményt hivatalnokok, tanulók is megkapják. Reggelenként nem lehet a Kossuth- és Csapó-utcai villamoson helyhez jutni, annyi a munkás és a villamos vasut még sem mérsekli a jegyek árát, sem nem indít reggeli munkásvonatokat, mint például Budapesten.

Foglalkozni fog a fiók a közlelémezés kérdésével és napirenden fogja tartani a vásársarnok egészen elaludt ügyét is. A tűzbiztosítási díjak folytonos emelése kapcsán elhatározta a fiók, hogy a gyárak bekapcsolatassanak a városi vízműhálózatba, ami tűzbiztonság szempontjából föltétlenül szükséges is. Mozgalmat fognak indítani a városi vámsorompók kihelyezése iránt, melyek megbénítják a forgalmat.

Nagy várakozással tekint a fiók az új pénzügvizagató működése elé és az ő kiváló képességeitől várja sok abuzus megszüntetését. Panaszolják, hogy a munkások adóját a gyárosok terhére írják, kétszer táblázzák be ugyanazon adót, viszont a túlfizetéseket évekig nem térítik vissza.

A közszállításoknál erősen kikeltek a város és más köztestületek ellen, melyek a vállalkozóknak az elkészített munkák díját hónapokig nem fizetik ki. Különösen a kisiparosoknál egzisztenciális kérdés ez. Megtörténik, hogy a gyáros perel az anyag árért, mert nem várhat egy évig s akkor kitünik, hogy az anyagból készített munkát a város nem fizette ki. A fiók a közszállításoknál a helyi iparosság előnyben részesítését kívánja.

Az értekezlet igen látogatott volt, a tagoknak nagyon tetszett az összejövetelek ezen eredeti formája. Január folyamán két ilyen összejövetelet tartanak, melynek programján érdekes előadások szerepelnek.

Özv. Trnka Ferencné gépjavitóműhelye és kútfurási vállalata **Barna-u. 3.**
VIZVEZETEKI OSZTÁLYA vállal mindennemű vízvezeték munkálatokat. **Telefon 576.**

Balkányi Miklós dr. királyi tanácsos

Debrecen közéletének jelesei közül az egyik legkiválóbb és legértékesebb egyéniség felé sugárzott legujabban a koronás király elismerése. Mint budapesti tudósítónk beavart helyről jelenti nekünk, a király *Balkányi Miklós* drnak a *királyi tanácsosi* címet adományozta, annak a nagyszabású, a közélet számos terén kifejtett, sikereiben dus munkásságának honorálása gyanánt, amelyet harmincöt éven át Debrecenben kifejtett.

Debrecen közéletének alig van olyan teré, amelyen *Balkányi Miklós dr.* nagy agilitással és ambícióval nem munkálkodott volna. Közgazdasági és kulturális téren hosszú éveken át és ma is nem csüggedő lelkesedéssel működik Debrecen fejlődése érdekében. Humánus érzései, jótékonyága révén neve közismert ezen a téren is.

Balkányi Miklós szabolcsi ember, *Balkányban* született. 1878-ban nyitotta meg Debrecenben ügyvédi irodáját s azóta fáradhatatlanul szolgálja felekezetének és Debrecen városának is ügyeit, e város kulturális, közgazdasági és jótékony célú érdekeit. Létesített iskolákat, épített templomot és az előkészítő munkában való részvételével, nagy alapítványiaval tevékenyen és eredményesen működött a debreceni egyetem megteremtésében. Ő hozta létre a debreceni telefonhálózatot s az agitációs, sikeres munkásságának köszönhető, hogy ma Debrecen körül nagy szőlőtelepek vannak, amelyek a homokos földön új jövedelmet biztosító forrást nyitottak a földtulajdonosoknak.

Már évtizedek óta tagja Debrecen törvényhatósági bizottságának és közigazgatási bizottságának. Különösen a közgyűlésen, az előkészítő bizottságokban fejt ki nagy tevékenységet s állandó figyelemmel kíséri Debrecen város minden ügyét s részt vesz azok intézésében. Nem volt az utolsó években Debrecen városának olyan nagyobb közérdekű ügye, amelynek előmozdításában, előrevitelében értékes munkásságát a köz szolgálatában állította volna. Mint a közigazgatási bizottság tagja, a város hivatalos életének intézésébe is befolyást gyakorol és jogi megvilágításai, fölshólasai mindig értékes részei egy-egy bizottsági ülésnek.

A kultúra, a jótékonyosság, a közgazdaság terén olyan érdemeket szerzett, hogy munkásságának a legfelsőbb helyről jött kitüntetés formájában történő honorálása mintegy csak fényes megnyilatkozása és szankcionálása amaz elismerésnek és tiszteletnek, melyben *Balkányi Miklós dr.* pályatársai előtt áll. Éppen ezért általános örömet és meglepetést fog kelteni a hír, hogy díszes kitüntetésben részesítette a király ez értékes férfiú érdemeit.

És abban a nagy munkásságban, amelyet *Balkányi Miklós* kifejt, nem kis részt vesz a családja is. Felesége, *Popper Berta* urasszony a debreceni Izraelita Jótékony Nőegyesület elnöknője, mintaképe a melegszívű, érző lelkű urasszonynak. Egyik fia, *Balkányi Kálmán*, az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés titkára a Magyar-Bosnyák Központ igazgatója, országos nevű, ismert, kiváló nagyneveltségű férfiú. A másik fia *Balkányi*

Béla pedig a közgazdasági irodalom terén szerzett jeles nevet.

A kitüntetésről szóló királyi kézirat a hivatalos lap egyik legközelebbi számában fog megjelenni.

HIREK

Baltazár püspök jobban van

Ima a püspökért a zsidótemplomban

Örömmel jelenthetjük, hogy *Baltazár Dezső dr.* a református egyházkerület püspöke súlyos betegségéből lábadozik, napról-napra javul az állapota, tegnap és ma annyira jobban volt, hogy egy kevés kis időre már az ágyat is elhagyhatta.

Az orvosi jelentések szerint a beteg közérzete normális, láztól mentes és állapota jó. Természetes azonban, hogy még a leggondosabban óvnia kell magát s beletelik egy-két hét, amíg teljesen fölépül és minden veszély nélkül elhagyhatja a szobát.

Baltazár Dezső dr. iránt betegsége miatt általános volt a részvét nemcsak Debrecenben, a tiszántúli református egyházkerületben, hanem országsszerte és nemcsak a kálvinisták között, hanem felekezeti különbség nélkül az ország minden vallásu embereinél. Ennek a részvételnek s érdeklődésnek adta tanujelét a fővárosi zsidóság. A Rombach-utcai templomban ugyanis *Adler Illés dr.* főrabbi imát mondott *Baltazárért*. A megindító jelenetről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Tegnap délután a Rombach-utcai zsidótemplomban, mikor *Adler Illés dr.* főrabbi befejezte a királyért szóló szokásos könyörgést, a nyitott frigyáda előtt héber nyelvű imát mondott a nagybeteg *Baltazár Dezső* református püspök felépüléséért. Tudvalevő, hogy *Baltazár* a hazai zsidóság körében hártalan népszerűségnek örvend nagy liberálizmusa miatt. Ő volt az, aki a *Beilis-pör* idején nyílt levélben nyilatkozatot tett közzé a vérvád alaptalanságáról, s kiváló érdemeket szerzett az orosz zsidók telepítése körül is. A főrabbi meleg szavait, amelyekben a zsidóság nagy barátjának felgyógyulásáért esdekelt, a hívők mély áhitattal hallgatták végig.

FIGYELMEZTETÉS. A „Debreceni Független Ujság” naptárát minden előfizető kivétel nélkül megkapja, még az újonnan belépők is. Azonban figyelmeztetjük hátralekös előfizetőinket, hogy nagyszabású naptárunkat mindaddig nem kaphatják meg, míg tartozásaikat ki nem egyenlítik.

A város rendkívüli közgyűlése. Debrecen város törvényhatósági bizottsága — mint jelentettük — e hó 23-án, kedden délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melynek napirendjét a jog- és pénzügyi bizottság holnap, kedden délelőtt 9 órakor tartandó közgyűlésén készíti elő.

Bírói kinevezés. A király Kircsi Antalt a hajduböszörményi kir. járásbíró-sághoz beosztott jegyzőt a debreceni kir. járásbíró-sághoz albiróvá nevezte ki.

A főrendiház bizottságai. Fővárosi tudósítónk táviratozza: A főrendiház bizottságai ma ülést tartottak, amelyen a törvényjavaslatokat tárgyalták le és fogadták el.

A paronás és a gyermekmenhely védeceinek karácsonyfája. Az állami gyermekmenhely és a patronázs-egyesület felügyelete alatt álló gyermekek részére a karácsonyfa-ünnepélyt holnap, kedden délután 3 órakor fog az új református főgimnázium tornacsarnokában megtartani. Az ünnepély nyílvános, azon bárki megjelenhet, az érdeklődőket szívesen látják. A nevelőszülők, kiknél a gyermekek elhelyezve vannak, okvetlenül jöjjenek el és a gyermekeket hozzák el magukkal. Ez alkalommal megjegyezzük, hogy az állami gyermekmenhely az intézetben elhelyezett gyermekek, anyák és dajkák részére ugyanakkor délután 5 órakor fogja az intézetben karácsonyfa-ünnepélyét megtartani.

Uj kórházi segédorvos. Domahidy Elemér főispán ma értesítette Kovács József polgármestert, hogy *Petrovics Milenko* távozásával megüresedett kórházi segédorvosi állásra *Pauchly Géza drt* nevezte ki.

Dacoskodnak az ellenzékiek. Nyiregy házáról jelentik: Szabolcsvármegye közgyűlésén ma alakították meg a bizottságokat, amikor a munkapárti lista győzött. Erre *Meskó László*, *Geduly Henrik*, *Mezőssy Béla*, *Megyery Géza*, *Gencsy Albert* ellenzéki tagok bizottsági tagságaikról lemondtak. A közgyűlés a lemondásokat elfogadta s a lemondottak helyeit legközelebb fogja betölteni.

A Testvér-Egyesület karácsonyfája. Csendben működik a debreceni Testvér-Egyesület, bár áldásaiban sok szegény és árva részesül. Így tegnap délután özv. *Bészler Imréné* házában, az egyesület agilis vezetősége, élén dr. *Weér Györgyné* elnöknel karácsonyfa-állították az állandóan segélyezett szegények számára, hol minden szegény 9 koronát, ünnepi kalácsot, a gyerekek ruhát s könyveket kaptak. A karácsonyfa előtt *Demeter Gyula s.-lelkész* tartott beszédet.

A legszebb üzlet büszke nevét városunk ragyogó boltjai között kétségkívül a „*Hegedüs és Sándor-cég*” könyv és papírárúháza érdemli meg. Az izlés és műérzék érvényesült a cég *Piac-utcai* palotájának és áruházának berendezésénél is. Az elegáns belső berendezés fekete, aranyozott betétekkel élénkített füstölt tölgyfából készült. A kényelmes zsölkék, gyönyörű piros bőr-fouteillek és székek, a csillogó üvegszekrények nagy tömege élénk ellentétet képez a sötét alapszínnel és mégis harmonizál vele. Ebben a keretben van a tömelenen könyv, levélpapír, játék és más pompásabbnál-pompásabb karácsonyi ajándék.

ARANY BIKA

MOZGÓSZÍNHÁZ

BEJÁRAT JÓZSEF KIR. HERCEG U.

Telefon 7-99.

Hétlő—Kedd

Az elátkozott gyémánt

1 ársadalmi dráma 3 felvonásban.

Leó és a rákok.

Humoros.

Hiradó.

Természetes felvétel

Michelanó kandurja

Kacagató. Elsőrangú zenekar kísérete mellett.

Csátörtőkön teljesen új műsor!

Szombat és vasárnap délután 3-tól 5-ig az előadások fél helyárrakkal. Trafikjegyek érvényesek. Remek büfté- és dohányzótermek.

Folytonos bemenet. Hétköznap délután 6 órától éjjel 12 óráig. Szombat és vasárnap délután 3 órától éjjel 12 óráig.

HELYÁRAK: Földszinti ülő II. hely 50 f. Földszinti ülő I. hely 60 f. Földszinti zártszék II. hely 90 f. Földszinti zártszék I. hely 1 kor. Kőrszék I. kor. 20 f. Páholyülés 1 kor. 60. Páholyülés 4 személyre 5 kor.

Gyapju szövetek legujabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

Szigoru szabott áruk mellett szerezhetjük be

WEISZ ADOLF
posztókereskedőnél, Debreczen, Kossuth-u. 1.
(Első takarékpénztár palotájában.)

— A „**Debreceni Független Újság**“ nap-tára. A kiadóhivatal értesíti a vidéki előfizetőket, hogy a „**Debreceni Független Újság**“ nagy képes naptárának szétküldését a mai napon megkezdte úgy, hogy azt mindenki legkésőbb karácsonyig meg fogja kapni. A szétküldendő naptárak száma oly nagy, hogy azokat egy nap alatt elküldeni s postai szállítást ellátni nem lehet.

— A **Kereskedelmi Csarnok közgyűlése.** A debreceni Kereskedelmi Csarnok vasárnap délelőtt tíz órakor tartotta meg a Csarnok helységekben évi rendes közgyűlését Kernhoffer József kir. tanácsos, az Osztrák-Magyar Bank volt főnökének elnöklése alatt. A megnyitót után az elnök a jegyzőkönyv vezetésére Weinberger Sándor dr. titkár, míg annak hitelesítésére Simon Mihály és Emerich Zsigmond tagokat kérte föl. A szavazatszedő bizottság tagjai lettek Emerich Zsigmond, Molnár Géza és Sebők Ernő dr. Számvizsgálókká a jövő évre megválasztották Emerich Zsigmond és Reich Viktor tagokat. Majd fölolvasta a titkár a választmány évi jelentését, amelyet a közgyűlés elfogadott. Végül a számvizsgáló-bizottság jelentése alapján a közgyűlés megadta a felmentvényt. A választmány tagjai lettek: Áron Jenő, Békés Lajos, Fenyő Sándor, Geiger Simon, Hajdu Imre (uj), Ungár Albert, Ungár Jenő (uj), Balkányi Ede dr., Ernst Vilmos, Kandel Ferenc, Kenyeres Károly, Rosinger Lajos.

— **Berlitz nyelviskola Debrecenben.** Debrecen város idegen nyelveket tanuló közönsége bizonyára örömmel veszi a hírt, hogy Rose Miksa, a kitünő nyelvtanár ismét tanfolyamot nyit városunkban. A tanfolyamra, mely a német, francia és angol nyelveket öleli fel, már előlegesen történtek jelentkezések, úgy hogy annak megkezdése január hó elsejére már teljesen biztosítva van. Akik a nyelv-tanfolyamok iránt még érdeklődnek értekezhetnek Rose nyelvtanárral lakásán (Széchenyi-utca 31. sz.) avagy naponta d. u. 1-3-ig a Hungária-kávéházban.

— **Feleséggyilkos volt csendőrhadnagy.** Aradról jelenti tudósítónk: Szóró Árpád volt aradi csendőrhadnagy, aki néhány hónap óta a budapesti detektív-tanfolyam hallgatója, két hónappal ezelőtt feleségül vette Porzolt Zsuzsánát, Porzolt Kálmán hírlapíró hugát, aki tanító az aradmegyei Székudvaron. A fiatal házaspár abban állapotban meg, hogy mihelyt a férj valami jó állást kap, az asszony otthagyja a tanítást és férjéhez költözik. Időközben Szóró több ízben meglátogatta a feleségét. Legutóbbi látogatásai alkalmával szemrehányásokat tett neki, hogy udvaroltat magának. Tegnap este is megérkezett Székudvarra, de a feleségét csak ma reggel kereste föl. Ismét szóváltás kezdődött közöttük s a férj három levolverlővéssel agyonlőtte az asszonyt. Aztán bement Aradra és ott jelentkezett az ügyészségen. Letartóztatták.

Szóró vallomásában elmondta, hogy a feleségét négy év előtt ismerte meg és ez év novemberében vette el feleségül, mert nagyon szerette. Később megtudta, hogy felesége Szegeden viszonyt tart fenn egy csendőrszázadosal és egy táblabíróval. Utána járt a dolognak és a bérkocsisoktól tudta meg a dolgot, akik a feleségét vitték a kocsiikon. Erre fölkereste az asszonyt és követelte mondja meg az igazat, akkor békén elválhatnak, de az asszony mindent tagadott s durván kiutasította a férjét, aki erre revolvert rántott és agyonlőtte az asszonyt. Az asszony Porzolt Kálmán nyilatkozata szerint nem volt testvére neki.

— A „**Korona Takarékos és Hitelszövetkezet**“ (Piac-u. 9. szám I. emelet) 14-ik évtársulatát 1914. január hó 1-én nyitja meg. Egy törzsbetét heti 1 korona. Új tagok már most felvétetnek. Az igazgatóság.

— **Elfogott fülbevaló tolvaj.** Pár nap előtt megirtuk, hogy többen feljelentést tettek a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a kis gyermekekről lelopkodta a fülbevalókat. A rendőrség nyomozást indított és a tettest Pusztai Zsófia tiz éves gyermekmenhelyi ápoló személyében állapította meg, aki a tolvajlásokat be is ismerte.

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést. A legmélyebb fájdalom lesújtó érzetével, Isten bölcs akaratán való megnyugvással tudatjuk felejtethetetlen édes jó férjem, apukám, fiunk, vöm, testvérünk, sógorunk és jó rokonunk Szüics Ferenc „István“ gőzmalom-tisztviselő életének 39-ik, boldog házasságának 5-ik évében f. hó 21-én délelőtt egy-negyed 12 órakor történt hirtelen elhunytát. Kedves halottunk földi részzeit f. december hó 23-án, kedden délelőtt fél 10 órakor fogjuk a Kétmalom-utca 6. sz. házuktól a róm. kath. plébánia templomban tartandó gyászmise után a Szent-Anna-utcai sírkertben örök nyugalomra helyezni. Az örök világosság fényeskedjék neki! Bánatos neje: özv. Szüics Ferencné Schmid Selma és egyetlen kis leánya Micike. Szülei: id. Szüics Ferenc és neje Ujváry Hermína. Apósa: Schmid Ágoston. Nagynéje: Szüics Juliánna férjével Dömsödy Ferencel. Testvérei és sógorafia: Ida, Gusztáv nejjével Kémeri M. Vilmával és fiuk, Margit férjével Jeszenszky Józseffel, Miczuka és Béla, Schmid Paula férjével Rokay Imrével és gyermekeik, Schmid Oszkár nejjével Mayer Olgával és kis leányuk, Schmid Ilonka férjével Schmid Adolfal és gyermekeik, Schmid Miczi, Schmid Kálmán nejjével Schönhofer Idával és kis fiuk. Számos közeli és távoli rokon nevében is. A temetést Dankó temetkezési vállalata rendezi.

— **Mindörökre . . .** Az Uránus-színház szenzációja. A mozi gyors fejlődésének és magas kulturájának tudható be, hogy a közönség új művészeket kíván látni az eléje kerülő darabokban. Valamikor néhány színész név jelentette az egész moziművészetet, ezek voltak a kinematográfia színjárszásának reprezentálói, ma azonban a mozi hullámverése minden komoly előadói művésztalantumot belevon a kinematográfia liuktető életébe. Az Uránus-színház igazgatója mindig arra törekszik, hogy ebben az irányban is újat produkáljon. Ma este egy új irányú társadalmi drámát mutat be, melynek szereplői mind nagy művészek ugyan, de eddig idegenkedtek a mozifelvető gépe előtt művészetüket ragyogtatni. Az új irányú társadalmi dráma címe „Mindörökre . . .“ s meséje a katonai életből van merítve. E műszabású mű mellett bemutatóra kerül még a nagyszerű Pathé-féle kísérő-műsor és felépnek a Renlow-testvérek xylofon virtuozok, kik ma este tartják bucsu-előadásukat.

— **Francia-nyelv tanítását** elvállalja Mme Jeanne Négyesy Csapó-u. 50. sz. a.

— **Schwartz Dániel** pipa-kereskedésében Debreczen, Piac-utca 29. a városházával szemben mindenki, aki 2 korona árut vásárol, egy Polgári Asztaltársasági sorsjegvet ingyen kap. 100 gyönyörű tárgy.

— **Csak Török-pezsőt igyunk,** minden jobb üzletben kaphatja.

URANUS

Korona-Passzage Telefon 3-28.

Ma kedden

7 8 MINDÖRÖKRE

9 10

Nagyhatású katonai társadalmi dráma 4 felvonásban.

A «Duits-Kinograf» mesterműve, melyben a főbb szerepeket a dán színészet legnagyobb művészei alakítják.

1. **Zene.**
2. **Utazás Abessziniában.**
Gyönyörű táj felvételek.
3. **A híjászott játékos.**
Humoros történet.
4. **A vadonban.**
Drámai jelenetek.
5. **A völgyény kalandja.**
Kacagató bohózat.
6. **Renlow testvérek**
xylofon művészek bucsufelvétele.

ELŐADÁSOK: este pontosan 6 órától. Minden kép után van bemenet. Utolsó előadás 10 órától. Rendes helyárak. Bérlet-, igazolvány- és trafikjegyek e műsornál érvényesek.

Szerdán december 24-én nincs előadás. Csütörtökön - Pénteken december 25-én és 26-án

MINDÖRÖKRE..

Gyönyörű katonai társadalmi dráma 4 felvonásban. És az új kísérő műsor.

!! ÉKSZER-VÁSÁR !!

Gyönyörű ajándékok feltűnő olcsón

SÁNDOR ÁRMINNÁL

!! a Dréher-söröcsarnok mellett !!

— **A rendőrségi foglyok élelmézése.** A tanács mai ülésén döntött a rendőrségi foglyok élelmézése kérdésében. Az élelmézést az eddigi vállalkozónak adták ki, aki személyenként napi 40 fillérért vállalta el a letartóztatottak élelmézését.

— **A büdsszentmihályi kuruzslót letartóztatták.** Gyuláról jelentik: A rendőrség letartóztatta Salai István büdsszentmihályi lakost, aki mint Sallay István dr. bejárta az egész országot és kuruzslással nagy pénzt harácsolt össze. A vizsgálat megállapította, hogy Sallai meglátogatta a gyógyíthatatlan beteg parasztokat és kezelés alá vette. A volt a fogása, hogy ő a gyógyításért nem fogad el díjazást, csak a gyógyszerért fizeteti meg, eléggé drágán, némelykor 80 koronát is elfogadott a szerencsétlenektől. Megállapították, hogy ily módon már sok ezer koronát szerzett össze. Gyulán, ahol három napon át gyógyított, 250 koronát keresett. A szélhámost beszállították az ügyészség fogházába és megindították ellene az eljárást.

— **Groh Ferenc prépost a szegény betegeknek.** Groh Ferenc debreceni prépost-plébános a kórházi szegénysorsu betegek karácsonyfájára 100 korona adományt küldött. A közkórház igazgatósága ezúton mond köszönetet a nemes adományozásért.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az „Általános Forgalmi Bank“ igazgatósága 50 K-át és Fisch Lajos igazgató ur 20 K-át küldött hozzá a szegény sorsu akadémiai hallgatók részére karácsonyi segítségül. A nemes lélekre valló cselekedetért fogadja úgy a mélyen tisztelt igazgatóság, mint Fisch Lajos igazgató ur leghálásabb köszönetemet. Debrecen, 1913 dec. 22-én. Kiváló tisztelettel dr. Kun Béla akadémiai igazgató.

— **A szövögyár tolvaja.** Hajduböszörményből jelenti tudósítónk: Az itteni rendőrséghez egy névtelen levél érkezett, melyben a levél írója jelzi, hogy G. Zs. szövögyári munkásnő lakásán egy egész csomó a gyárból ellopott holmi van. A névtelen levél alapján a rendőrség házkutatást tartott, ahol tényleg megtalálta a lopott dolgokat. A tolvaj munkásnő ellen megindult az eljárás.

— **Karácsonyra** finom illatszer, manicür és uti-készletek, pénz-, szivar- és cigarettatárcák a legszebb választékban Frank Testvéreknél, a megyeháza mellett.

— **Dohánytolvajok.** Erdődy Miklós uffeherói lakos tanyáján már régebben is észrevették, hogy állandóan lopkodják a dohányt. A cselédség egy része lesbe állt, azonban nem sikerült elcsipniök a dohánytolvajokat. Tegnap azután a pénzügyörök éppen akkor csípték nyakon Csernyik János, Csernyik András és ifj. Nagy János hadházi lakosokat, amikor Karnassy Ferencnek akarták eladni a lopott dohányt. A tolvajok ellen megindult az eljárás.

— **Megkezdődött** a karácsonyi nagy vásár Lantos „Csipke-áruházában“, Sas-u. 4.

— **Feltört tanya.** U. Szabó Márton hajduböszörményi gazdálkodónak a Telek-földön levő felügyelet nélkül álló tanyáját a napokban ismeretlen tettesek feltörték s onnan egy-néhány mázsa tengerit s minden butorneműt elloptak. A csendőrség erőlyesen nyomoz a betörők kézrekerítése végett.

— **Batizt- és Lüsster-kötények** óriási választékban rendkívül olcsón a Csipke-áruházban kapható. Sasz-u. 4. sz.

— **Rendőri hírek.** A rendőrség eljárást indított Jencsy Sándorné és Pápay Lajosné Erzsébet-utca 13. szám alatti lakosok ellen, akik állandóan dézsmálgatták a libapiacot, ma pedig egy Kozák Ferencné nevű asszony tyukjait lopták el. — Szabó Juliánna Dégenfeld-tér 4. szám alatti lakos ma feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki szobájából több ruhaneműt elloptott.

— **Karácsonyra** gyönyörű nyakkendők és uri-divat újdonságok Frank Testvéreknél, a megyeháza mellett.

— **Könyvek, levélpapírok,** zeneművek és más alkalmas ajándéktárgyak legelőnyösebben **Aczél antiquáriumban** szerezhetők be. Névjegyek egy óra alatt készíttetnek.

— **50%-ot takaríthatunk meg fűtőanyagban,** ha az ajtókat és ablakokat léghuzat elzáróval látjuk el. Kapható **Mentze Henrik** újdonságok áruházában. Piac-utca 38. sz.

— **Legfinomabb gyapjuszövetek** mesés olcsó árban Kupfer és Társánál. Széchenyi-utca 1/b.

Egy ideális csukamájolaj-készítmény

és az is marad a majdnem negyven éves hírnévek örvendő Scott-féle emulsió. Mert az ebben foglalt finom norvég (Lofoten) gőzhalolaj a Scott-féle eljárás szerint finom cseppecskékre oszlik és ezáltal a gyenge szervezet mellett könnyen emészthető úgy, hogy ezen szokatlannul gazdag tápanyag alkatrészei a szervezetbe közvetlenül átmennek. Ha még figyelembe vesszük azt is, hogy a

Scott-féle emulsió

tejfelszerűen édes ízű, könnyen megértjük, hogy ezt a készítményt úgy nagy, mint kicsi szívesen szedi.

Anyák ezer száma adják ennélfogva gyermekeiknek erősítőül csukamájolaj helyett a Scott-féle csukamájolaj-emulsiót. Orvosok ezer száma rendelik ezen megbízhatónak ismert erősítőszeret. A Scott-féle emulsió úgy öregnek mint fiatalnak egyformán ajánlatos, csak hogy igazi Scott-féle emulsióknak kell lennie.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszerárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű dívetget küld SCOTT & BOWNE Ges. m. b. H. címére, Wien, VII, akkor egy gyógyszer úján próbaadagot küldünk.

Színház

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

KEDD: Nagymama, vígjáték. (C bérlet.)
SZERDA: Délután János vitéz, operett. — Este *nincs előadás.*
CSÜTÖRTÖK: Délután Buksi, operett. Este *A Mozikirály,* operett. Bemutató előadás. (Bérletszünet.)
PÉNTEK: Délután Katonadolog, operett. — Este *A Mozikirály,* operett. (A bérlet.)
SZOMBAT: A mozikirály, operett. (B bérlet.)

* **„Jánosvitéz“ gyertyagyújtogató délutáni gyermekelőadása.** (A színházi iroda jelentése.) Szerdán, folyó hó 24-én, karácsony előestéjén délután 3 órakor gyermekelőadásul a „János vitéz“ című kedves, látványos operett kerül színre mérsékelt helyárral. Az igazgatóság különösen a gyermekvilágra való tekintettel tüzte ki e tündéri rege-daljátékot, melyet a felnőttek épp oly szívesen megnéznek, mint a gyermekek. Este, karácsony estéjén *nincs előadás.*

* **A színház karácsonyi előadásai.** (A színházi iroda jelentése.) A karácsonyi ünnepekre a leg gondosabban válogatta össze a műsort a színház igazgatósága. A két ünnepen négy előadás lesz. Nagykarácsony napján, 25-én, csütörtökön délután mérsékelt helyárral a „Buksi“ kerül színre, este pedig rendes helyárral bérletszünetben először kerül színre „A mozikirály“ című kitiűnő operett-újdonság. Ez az idén az első bérletszünetes esti előadás a bérlet megkezdése óta. Az igazgatóság tehát ezután is felhívja a közönség figyelmét azon körülményre, hogy erre az első bérletszünetes előadásra az összes földszinti és első emeleti páholyok kiadó és jegyeket már kedd reggeltől kezdve árusít a pénztár mind a négy ünnepi előadásra. Az ünnep másodnapján, pénteken délután a „Katonadolog“ kerül előadásra mérsékelt helyárral, este pedig „A mozikirály“ megv másodsor és pedig ezuttal A) bérletben.

* **„A mozikirály“.** (A színházi iroda jelentése.) Karácsony első napján, csütörtökön este bérletszünetben mutatja be

a színház „A mozikirály“ című kitiűnő operett-újdonságát, mely kiválóságánál fogva egyenlő nagy sikert aratott az idén a „Katonadolog“-gal, vagy talán még azt is felülmúlta, ami nem is csoda, mert szövege a legkitiűnőbb vigjáték, zenéje pedig a legszebb muzsika, melyet újabban az operett terén produkáltak. Szövegét Bernauer és Schanzer, a jeles librettisták, zenéjét Walter Colli és Willi Bretschneider szerezték, melyhez még gyönyörű betéteket irt Szirmai Albert. A darab csaknem a teljes operett-személyzetet foglalkoztatja. A főszerepeket Nagy Aranka, Borbély Lili, V. Márkus Angela, Kormos, Kassai, Oláh Rónai, Szalay, Madas, Bérczi stb. játsszák. E bérletszünetes előadásra az összes páholyok kiadó és már keddtől kezdve a színházi pénztárnál, minden elővételi díj nélkül kiválthatók. Kedvezményes jegyek erre az előadásra nem adatnak ki, kivéve azon testületet, mellyel az igazgatónak erre nézve szerződéses megállapodása van.

* **Susanne Grandais** a mozi színeszőnők királynője egész extázisba hozta az Apolló tegnapi premier publikumát. A „Szegegygazdag“-okban és a színes „Franciska karácsonya“ című drámákban Susanne Grandais játssza a főszerepet.

AZ ÚJ „BERSON“

Gummi-sarkot

Mindenki viseli, aki eleganciára és kellemes járásra vágyik.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	888
Osztrák hitel	888
4 százalékos korona-járadék	275
Államvesszi	707
Jelzálogbank	43 ²⁶
Rizsumarányi	648 80
Malgótarjáni	787
Köszül vasút	680

Iránymutató

Hagánleszámitózási kamatláb:

Hécs 5³/₈ %, Berlin 4¹/₂ % London 4¹/₈ %

Budapesti gabonátőzsde.

Svaz E. (Strasser és König) gabr. bizományos távirati jelölésére	
Búza májusra	10.46
„ októberre	11.31
1914. ápr.	7.97
Rizs októberre	8.65
Zab októberre	7.45
„ áprilisra	7.88
Tejgerő 1918. év októberre	6.60
„ máj	

Közszere 5-tel drágább.

Az Osztrák-Magyar Bank

főtanácsának ülése

Bécsből táviratozzák: Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsának mai ülésében mindenekelőtt **Hatvany-Deutsch Béla** báró főtanácsos levele került tárgyalásra, a mellyel főtanácsosi állásáról lemond. A főtanács ezt a lemondást tudomásul vette és egyúttal a nevezettnek odaadó működéséért és támogatásáért őszinte köszönetét fejezte ki.

Az ülés további folyamán folyó ügyekre

vonatkozó előterjesztéseket intéztek el és az évi jövedelmeket illetően tudomásul vették, hogy az 1913. évi részvénytőzsde körülbelül 128 és fél koronára becsülhető.

Kamatlábváltoztatás kérdése a mai tanácskozásnak nem volt tárgya.

A főtanács ezután az üzletvezetőségnek a szokásos félévi előléptetésekre vonatkozó javaslatát jóváhagyta és tudomásul vette, hogy az 1914. évi február 3-ra Bécsbe összehívott XXXVI. rendes közgyűlésnek összesen 1402 tagja lesz, ebből 290 magyar és 1112 ausztriai állampolgár.

A napirendnek további tárgya Pranger vezértitkárnak a kormányzó által előterjesztett nyugdíjaztatási kérvényre volt. Az elnök a kérvény fölolvastása után mehatóan méltatta a jegybank első tisztviselőjének működését és az intézet körül szerzett érdemeit, amire a főtanács élénk sajnálatának kifejezésével a kérésnek helyt adott és egyúttal Pranger udvari tanácsosnak a jegybank körül szerzett elévülhetetlen érdemeiért köszönetét és elismerését fejezte ki.

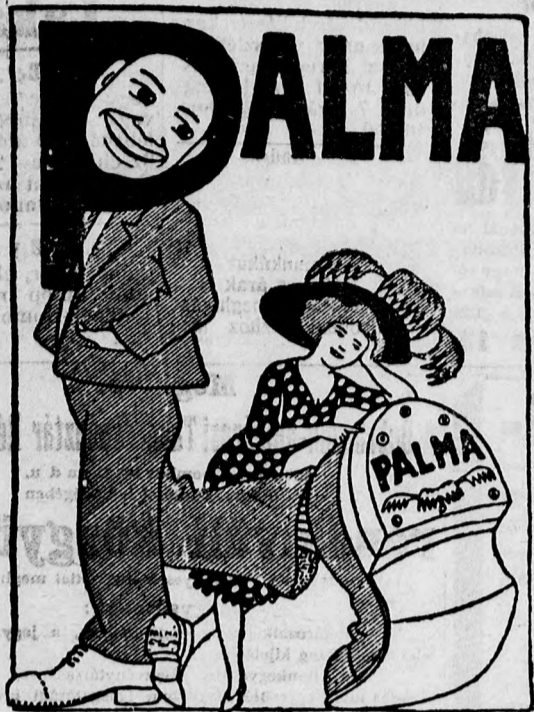
A két kormánybiztos, **Wimmer** lovag doktor osztályfőnök és **Papp** államtitkár kormányvaik nevében a visszalévő vezértitkár nevében a visszalévő vezértitkár kiváló működése iránt táplált különös nagyrabecsülésüket meleg szavakkal tolmácsolta.

Végül a főtanács **Schmid Frigyes** eddigi helyettes-vezértitkárt vezértitkárrá nevezte ki.

A Belvárosi beolvadt a Bankeszesületbe. Az Osztrák-Magyar Bank debreceni fiókiájának főnöke által a helybeli pénzpiac megerősítését célzó áldásos működésének további felvornaként megaláztatásul vettük ma azt a hírt, hogy a Bankeszesület Részvénytársaság beolvadt a Debrecen-Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaságba. A Bankeszesület Részvénytársaság mintegy hét éve áll fenn és szolid üzlet elveivel nemcsak a saját részvényeseinek, de a nagyközönség bizalmát is a legteljesebb mértékben élvezi. Részünkről csak gratulálhatunk a Belvárosi Takarékpénztár igazgatóságának, hogy saját részvényeseik érdekeit kellőképpen megőrizve megtalálta a helyes kibontakozás utját és módját, mert immár kétségtelen, hogy kicsi alantökével nagyon meg van nehezítve a boldogulás.

Mezőgazdasági szövetkezetek terjedése Hajdúvármegyében. A mezőgazdasági szövetkezetek szaporodása Hajdúvármegyében mindinkább nagyobb mérvet ölt, ami a mezőgazdaság fejlődésével áll szoros kapcsolatban. Hajdúvármegyében egyes községeiben a mezőgazdasági szövetkezeteknek legkülönbözőbb neveit találjuk ma már meg — eltekintve a fogyasztási szövetkezetektől. — Régebbi idő óta állanak fenn háziipari- és hitelszövetkezetek, van már gabonarakár-szövetkezet Püspökkladányon, földbérlo szövetkezet alakulban Hajdúszováton, két évvel ezelőtt kezdte meg a működését a hajduböszörményi tejszövetkezet, mely utóbbinak a legtöbb községben való megalakítása fogja majd eredményezni Debrecennek tejjel való ellátását. Egymás után alakulnak a községi állattenyésztő és állatbiztosító szövetkezetek, melyek közül ezideig a legszebb fejlődést az egyeki, azután pedig a kabai mutatják fel. — Most vasárnap határozta el Hajdúhadház gazdaközönsége az állattenyésztő és állatbiztosító szövetkezet megalakítását, mely alkalommal a községi gazdák vezetői közül Simon Károlyi Volla Károly dr., Szabó Lajos, a hajdumegyeyi gazdasági egyesület részéről Kömmerling János alelnök, Csapó István titkár, továbbá Surgoth Jenő m. kir. gazdasági felügyelő, Kovács József dr. gazdasági akadémiai tanár és Erdős Dezső, a Központi állatbiztosító szövetkezet kiküldöttje vettek részt. A gazdák és a résztvevő kiküldöttek felszólalásai után a szövetkezet megalakítása határozatott el, melynek működése előreláthatólag Hadház állattenyésztésének fokozottabb fejlődését fogja eredményezni.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi hitelezői védegytelent jelentő a következő fizetéseképtelenségeket: Sulgán András Nyitra, Czeiner Lipót Ujvidék, Kohn Lipót Kerény.

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divattermébe
a legfinomabb angol
DIVAT SZÖVETEK
városi újbérlőház 26. A nagy-
érdemű urak pártfogá-
sát kéri, tisztelettel:
MOSKOVITS JÓZSEF

KARÁCSONYI

CUKORKÁKBAN ÉS KARÁCSONYI
FELSZERELÉSEKBE
NAGY VÁLASZTÉK
Kontsek Gézánál
Kossuth-utca.

RICHTER-FÉLE HORGONY-ÉPÍTŐKÖSZEKRENY

Rendkívül szórakoztató játék gyermekek és felnőttek részére. — Elragadó újdonság.
Falusi házak és nyaralók felépítésére szolgáló
Horgony-építőszekrények
— Kapható az ország összes játékbizleteiben. —
és bérmenve küldjük be 1540. számú színes ábrákat
is tartalmazó jubileumi árjegyzékünket, ha a jegy-
zék számát közli velünk.
RICHTER F. AD. ÉS TÁRSAI, WIEN, XIII.
valamint nagybani eladás:
Athenaeum R.-T. Eisler osztálya Budapest, VII., Miksa-u. 8.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

Hajduvármegye szállítói és nagyáruházában
DEBRECZEN,
Kistemplombazár
megkezdődött a
NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR
Elsőrendű kifogástalan
minőségű áruk kerülnek
eladásra mélyen leszá-
lított árak mellett.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalan-
ság és általában gyomorbetegségeknél a legkitűnőbb háziaszer a

HOLLANDI GYOMORCSEPPEK

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható
MIHALOVITS JENŐ
gyógyszertárában, Debreczenben.

Alapítva 1782

BACZEWSKI J.A.-LEMBERG
CS. ÉS KIR.UDVARI SZÁLLÍTÓ

*Baczewski
féle likörök*
Kitűnő minőségek

mindenütt kapható

!! Nagy Karácsonyi Vásár !!

Hölgyek részére

legalkalmasabb ajándék
1 elegáns doboz bőrkezttyü **K 8-**
vegyes színekben
1 elegáns doboz kezttyü **K 16-**
(6 pár) tagitóval
1 manicur-készlet 2 koronától.
1 fésű-készlet 3 korona 60 fillértől.

Urak részére

1 finom bőr, bélelt kezttyü **K 3-**
1 finom bőr, szőrmebélés sel **K 6-**
1 nadrágtartó **K 2-**
1 elegáns selyem nadrágtartó **K 3-**
Zsebkések
nagy választékban.

Schön Sándornál

kezttyü-, kötszer- és orvosi műszertár
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 14. CSAPÓ-UTCA SARÓK.

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMA

Utóérhetően hatású tüdő- és mellbetegségeknél, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalmat okozó köhögést. Torokgyulladás, rekedtséget és gégebetegségeket megszüntet, valamint lázt, különösen jó hatású gyomorgörcs és kólika ellen. Gyógyhatású aranyer és altisti bántalmaknál, tisztítja a veséket, étvágygerjesztő, elősegíti az emésztést. Kitűnően bevált fogfájásnál, odvas fogak, szájbiznál, valamint az összes száj- és fogbetegségek, bülfüges ellen, megszünteti a száj vagy gyomortól eredő bűzt. Jó hatású pánthikagillisztánál. Meggyógyít minden sebet, sebhelyet, orbáncot, láztól eredő hólyagot, kelést, szemölcsöt, égési sebeket, megfagyott testrészeket, vart vagy kiütést. Fülbántalmak ellen kitűnő hatású. Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kéznél legyen.

Irjunk: Thierry A. Órangyal-gyógytárának Pregrada, Rohitsch mellett.
12 kis vagy 6 dupla vagy 1 specialüveg 560 korona.
Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény!

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcse.

Megakadályoz és megszüntet vérméregzést, fájdalmas operációkat leggyakrabban felelőssé tesz. Használatos gyermekágyas nőknek táj emléke, tejmegindítás, rekedés, emlíkeményedés ellen. Orbánc, feltört lábak, sebek, dagadt végtagok, csontszu, fekélyek, lücs, szurás, lövés, vágás vagy zúzódás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatású szer. Idegen testek eltávolítására mint: üveg, szálka, por, serét, tűske stb. kiváló, karbunkulus, képződmények, valamint rák ellen, fereg, rothadás, körböngyülés, hólyag, égési sebek, hosszú betegségeknek előforduló fültekvésnél, vérkéteseknél, tüdőfolyásnál, valamint kípállás esetén csecsemőknek stb. stb. kitűnő hatású.
2 tégely ára K 3-60 a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható.

Budapesten kapható: Török József gyógytárában, valamint az ország legtöbb gyógyszerésztárában. Nagyban: Thalmyer és Seitz, Kochmeister Utóda, Radanovits Testvérek drogueriákban Budapesten kapható. Ahol nincs lerakot rendeljünk közvetlenül!

Thierry A. Órangyal-gyógyszertárából, Pregrada, Rohitsch mellett.

Elismert legjobb motorok!

Műszemelő jótállás!

Kedvező fizetési feltételek!

**Eredeti KÖRTING
DIESELMOTOROK**
Álló- és tekvőrendszer.

Szivógáz és benzínmotorok. Bensín és nyersolajos oszlopáramítók, magánjáróval is.
Meglepő újdonságok! Nyersolajmotorok Meglepő újdonságok gyújtófej, vízbefecskendezés és kompresszor nélkül.

GELLÉRT IGNAC és TÁRSA
mérnöki iroda Budapest, V., Koháry-utca 4. sz.
Baját érdekében kérjen ajánlatot!

APRÓ HIRDETESEK

Vidékről
apróhirdetéseket legcélszerűbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén elfér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben csatolandó.

Jelleges leveleket
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Kiadó-
hivatalunkban a jelleges levelek délelőtt 10-12 óráig adatnak ki. 706

A Debreceni Független Ujság
telefon számai:
Szervezőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Különtétele

Mig a kosztlet tart

az új Béka áruházban Piac- és Hatvan-u. sarkán legújabb faconu selyem bluzok 10 korona. Szövet etamin és batizt bluzok 5 korona, 1 vég angol vászon finom szálú 11 korona, egy kész rumburgi lepedő varrás nélkül 2.40 korona, szövet maradékok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és fehérneműek remek választékban. Fiu és leánykaruhák remek választékban. Csekély bevásárlásnál sok pénzt takaríthat meg a Béka áruházban. 1715

Komlives,

ács és kőfaragó mesteri tanfolyam Ligeti János építész vezetésével. Rákóczi-u. 19. 97

Legelő-óbb

árban készítenek kosztü-möket, alkalmi ruhákat, pongyolákat legszebb kivitelben. Eötvös-utca 17. 99

Patkányirtó

Hegyesi Sándorné József kir. herceg-utca 22. szám alatt lakik. 92

Régebben

találtatott egy sárga vizsla, igazolt tulajdonossa átveheti 8 nap alatt a cserei iskolánál, mert máskülönben eladatik.

Kiltűnő
orth. kóser házikoszt ki-hordásra is kapható. Hatvan-u. 5.

Karácsony előtt!

Férfi, női és gyermek-harisnyák 10 százalékos árcsökkentéssel lesznek elárúsítva. Patent harisnyák 24 fillértől feljebb, számonkint 4 fillér emelkedés. Himalaja férfi fűszekli, bojhos gyapju 6 pár 2 kor. 60 fill. Női selyem flor harisnyák 1 koronától feljebb Gyapju sálkendők 2 koronától feljebb. Gyermekruhák nagy választékban.

Dospoly János utóda

A Hajduböszörményi harisnyagyár gyári raktára.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy **férfi szabóműhelyemet Arany Janos-utca 3. sz. alá helyeztem át.** Mérték után legelegánsabb férfiruhákat a legújantypusabb árban készítenek. Javításokat és vasalásokat legelőcsőbb árban eszközöztök. Tisztelettel BLAT DÁVID. Az Osztr. Magy. bank mellett

Püspökladányban a Royal-szállodában minden időben kényelmes szobák, meleg és hideg ételk kaphatók. Mérsékelt árak, pontos kiszolgálás. **Csengő a kapunál.** A n. é. utazó közönség beceséjéért pártfogását kéri: **Szántó Márton,** tulajdonos. 1801

Adás-vétel

Karisbadi
olcsó porcellán edények, gyönyörű színes szervizek most érkeztek. Ajándéktárgyak nagyon olcsón. Hunyadi-utca 14. szám. 2946

Tányértalpu

lompos farku Mackó koma utazásai s mindenféle képes mesekönyvek, zsoltárak, imakönyvek, képeslap, fénykép bélyeg-albumok, emlékkönyvek, dobozos levélpapírok ::: bolti árból 20-30-50-60 százalékos engedménnyel kaphatók **Ha matby-nál, Püvés kert-utca 14.** (Püspöki palotához 5-ik ház.)

Üzlet

Falusy Karoly
polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41.
Készítenek mindenféle sportcipőket, valamint orthopéd cipőket fájós és nyomorék lábakra. Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi-, női és gyermekecipőket. 187

KARLSBADI

kétszerült, valódi karisbadi gyártmány, a Deutsche-féle ületekben kapható.

Szüts István

uri- és egyenruhaszabónál lehet legolcsóbban legdivat-sabb ruhát rendelni. Nagy választék bel- és külföldi szövetekben. 1835
Hunyadi-utca 13.

Konyha- és előszoba-berendezések készen kaphatók nagy választékban Weisz Ferenc asztalosnál, József kir. herceg-utca 7. szám. Telefon 10-90.

Nagy András,
épület- és butoraszatlos, Csapó-u. 19. szám. Elvállal mindenféle parket lelakás, felgyalulás és fényezési munkákat pontosan, jutányos árak mellett. Levélbeni meghívásra azonnal házhoz megyek. 2731

Lakás

Egy
nagy pince raktárnak vagy borpincének 1914 február 20-ától kiadó. Széchenyi u. 27. sz. a. Értekezhetni az utcai lakásban ugyanott.

Egy
szoba butor, elegáns, eladó. Fülöp mézkereskedőnél Homokkert-utca 121. 2913

A Matild-crémnek

nincs szüksége, hogy csodát beszéljenek róla (ala Erényi).

A **Matild-crém**et ösmeri minden urindó, ki a **Matild-crém**et évtized óta használja itt Debreczen és vidékén; mindenki tudja, hogy a **Matild-crém**ben nincsen higany, sem ólom, semmiféle ártalmas anyag, attól nem hull ki senkinek venségere a foga, a **Matild-crém**től nem hasgatódik idővel az arccsontja. A **Matild-crém** olyan a nagy lármával hirdetett krémek között, mint a szerény, de illatos erdei ibolya a gazdagok üvegházaiában tenyész-tett, szép külsejű, de szagatlan virágok között. A **Matild-crém** bőrt finomít, azonnal fehérít, puder alá nappali s esti használatra a legjobb ráncfedő, szeplőt, májfoltot, mittessert, minden bőrruhtót eltávolít. Súlyosabb esetekben a **Matild-arckenocs** éjjeli használatra. A **Matild-crém**et ha használja nem kőit hiába, mert ha hirdetett hatásának nem felel meg, arát minden kibuvó nélkül visszaadom.

Matild-szappan, puder, hajrestorer.

KUN ISTVÁN

gyógyszerész.

MATILD-szépítőszerek kaphatók minden gyógyszer-tárban és drogueriában.

Főraktár: KUBEK, előbb Tóth Béla gyógyszer-tára (Tisza-palota). JUSA és JONA drogueriája Debreczen.

Meghívó.

A Debreczen-Belvárosi Takarékpénztár Részv.-társ.
1913. évi december hó 31-én d. u.
3 órakor, az intézet helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívattak.

Tárgysorozat:

1. Határozatképesség megállapítása, a jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kijelölése.
2. A Bankkegyesület Részvénytársasággal leendő beolvadás általi egyesülés tárgyában igazgatósági javaslat feletti határozathozatal.
3. Igazgatóság és felügyelő-bizottság lemondása és részükre a felmentvény megadása.
Debreczen, 1913 december 16.

Az igazgatóság.
17. §. A részvényesek, kik szavazati jogukkal élni óhajtanak, kötetlenek részvényeiket a le nem járt szelvényvel együtt vagy az azokról szóló pénztintezeti vagy közpenztár által kiállított leteti jegyet legalább nyolc nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál, vagy bármely más pénztintezeti leteti elismervény ellenében letenni.

Meghívó.

A BANKEGYESÜLET RÉSZV.-TÁRS.
1913. évi december hó 31-ik napján d. u. 4 órakor

rendkívüli közgyűlést

tart saját helyiségében, melyre a t. részvényesek ezuton meghívattak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági előterjesztés a Debreczen-Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság beolvasztása tárgyában.
2. Igazgatósági előterjesztés az alapszabályok 21, 31 és 32. §-ainak módosítása iránt.
3. Igazgatósági javaslat 3 igazgatósági tagnak 3 évre és 4 felügyelő-bizottsági tag-nak ugyanannyi időre való választása tárgyában.
4. Indítvány.
Debreczen, 1913 december 22.

Az igazgatóság.

HÁZTULAJDONOSOKNAK

- Debreczeni lakbérszabályzat . 80 fillér
- Házbér-nyugtakönyvecske . 40 .
- Házirend 40 .
- Kapuczdula (minden helyiség részére) 10 .
- Öres lakás bejelentési lap . 10 .
- Immét kiadott lakás bejelentési lap 10 .
- Építés engedély iránti kérvény . 10 .
- Lakhatási 10 fillér-
- ért darabonként kapható

HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
könyvnyomdájában
DEBRECZEN, PIAZ-UTCZA 49.

HUMANIC

Telep: Debreczen, Piac-utca 22-24. sz.

A Humannic-cipők képviselik a cipőipar legnagyobb teljesítőképességét.